

Tro og gerninger

Frits Larsen - **forstander på Luthersk Missionsforenings Højskole (LMH) i Hillerød fra 1923-62.**

Skriftens eget indre vidnesbyrd om de to hovedlinier i vort gudsforhold samler sig i de to ord: loven og evangeliet. De kan også formes i de to andre ord: Guds majestæt og Guds kærlighed, eller i de to Guds hellige vilje og Guds frelse fra synden.

Loven, som er Den hellige Guds hellige vilje, udtrykt i menneskelige ord, vil, når den møder os, føre til, at vi forsøger at adlyde den. Det finder medhold i os selv. Vi mennesker har dybest set intet imod at tænke på en hellig Gud, og der er et vist religiøst sind i os, som vil tilfredsstille Guds ønsker så langt, som vi ser dem. Ved at udføre visse handlinger for at ligesom møde Gud, gør jeg det, Bibelen kalder lovgerninger. Det er noget helt andet end at holde loven. Det er noget ufuldstændigt og noget uberegneligt. Det alvorlige er også at det har ingen værdi for Gud. Han er hellig og fordrer hellighed. Han er ren og fordrer renhed. Vore forsøg med at gøre det bedste vi kan, tæller intet til retfærdighed overfor Gud eller til at behage Gud. Gud har åbenbaret sin hellighed i loven. Der viser han, hvordan han reagerer mod synd. Hans navn er nidkær. Den nidkærhed viser han overfor vore ufuldkomne gerninger.

Men Gud er Ånd, og som han er det, er loven åndelig. Den lader sig derfor ikke fylde ud af vore gerninger. Aldrig. Hele loven og proferne hviler på det ord: Du skal elske Herren din Gud af dit hele hjerte, din hele sjæl og dit hele sind. Det gælder ikke, at du forsøger og prøver, om det lykkes. Det er noget ubetinget, noget uden enhver bitanke, uden afslag, uden begrænsning. Er det ikke i orden med den ubetingede kærlighed, det helt med Gud samstemte liv, får gerningen ingen som helst værdi. Det viser sig altid, at alle vore lovgerninger er altid synd. Vi lyder ikke Herren af hjertet, vi tjener ikke af kærlighed alene, driver ikke mission bare drevet af Kristi kærlighed. Vore gerninger fører os derfor ikke til Gud.

Er loven da ikke givet for at den skal føre os til Gud, for at den skal holdes, og vi leve ved den?

Paulus kunne hele loven udenad. Han fulgte den også i al den kraft, han havde. Det er ligeså karakteristisk, at den rettroende jøde kender loven på samme måde og er redeligt indstillet for at holde den. Men da Paulus kom loven så nær, at Guds hellighed kom ham ind på livet og hjertet, blev alt det, han havde levet og været, som skarn og affald. Loven vakte ham, så han så alle sine gerninger i nyt lys, så dem mærkede af døden. Han oplevede at han selv døde. Vi ved intet om, hvor hurtigt den oplevelse kom i hans liv. Vi ved ikke, om det var under ørkenopholdet i de to-tre år eller i Tarsus de seks år, inden han igen blev synlig for alles blik, men i hvert fald døde han åndelig talt ved loven.

Denne store oplevelse venter vi i grunden på både for vort danske og vore nordiske folk og ikke mindst for Israel, folket under loven. Israel har loven, de kender den, de lever i deres lovgerninger, de tror på loven og binder sig til den for deres salighed, men de har endnu ikke mødt lovens inderside, lovens væsen, når den lægges ind på hjertet. Der er en side ved Guds hellighed, som den er åbenbaret i loven, som er blevet kendt for os gennem Pauli ord, så det er tolket sådan, som ingen af os selv kunne regne det ud. Lovens inderste væsen fortæller netop om dens guddommelighed og dens åndelighed.

1. Loven har som det ene mål, at den skal lukke hver mund, stoppe hvert krav om løn for gerninger og gøre hele verden straffskyldig for Gud. Den dag, Israel som folk møder dette, kommer verdens største vækkelse. **Når vækkelsen uddør hos os skyldes det, at vi ikke vover at stille vort folk overfor den hellige Gud, så vi standses af ham alene.**

2. Loven vil dernæst gøre faldet større. Det er næsten en skam at tale om faldet i vore dage. Det begreb skal helst nivelleres, fjernes fra vort sprogbrug. Unge skal ikke møde det i skole eller

prædiken. Det er større nederlag for kristenheden, end vi overser. Det var ikke mindst reformationens hemmelighed, at der kom nyt lys over faldet, over menneskets dybe afvigelse fra Gud i hjertet. Vor megen tale om det gode, som er inderst inde hos os, er en af tidens små, men farlige løgne. Loven, Guds hellighed, skal gøre faldet større for os. Det er stort nok i sig selv, men det skal ses af os i dets dybde. Den, som ikke ser det, har ikke mødt indersiden af loven. Det er mærkbart, at Augustin, som ellers på mange områder er ved siden af det, vi nu erkender som evangelisk sandhed, på dette erkendelsesfelt så det helt sande og talte arvesyndens problem ind i sin tid. Det er ikke vor sag at overbevise nogen om, at vi ikke har Guds behag rent umiddelbart, og at vi fra fødselen er skilt fra Gud. At sige det er noget andet end at have erfaret det. Kun loven kan vise os det. Det bliver en dybtgående erkendelse, Israel kommer til, når de ser arvesynden, som har ødelagt alle deres gerninger, alle deres lovopfyldelser fra starten. Det bliver vækkelse. **Vil vi ikke tale ret om arvesynden og om loven, kan vi også godt afskrive den bibelske vækkelse i vore kredse.** Det er ingen ringe ting at kende loven ret. Den, som ikke kender den ret, kan heller ikke kende evangeliet ret, og kan heller ikke skelne de to ret fra hinanden, og så bliver deres tale snak og ikke forløsende tale

3. Men for det tredje kom loven også for at vise os, at det, som vi får af Gud, og som han har lovet, gives bare til dem, som tror. Det var ikke ved lovlydighed, Abraham fik løfterne, men ved tro. Alle hans gerninger er uomtalt. Det hører også til det, det moderne menneske ikke rigtigt vil anerkende, at mennesker, der har levet så pænt som N.N. ikke skulle blive vel antagne hos Gud. Og er det ikke utroligt, at det folk Israel, skal få så meget betroet. Og Abraham, David, Peter og flere fik deres betroet ved troen.

Vi oplever vel lidt af dette i vort liv. Du beder Gud hjælpe dig med at være ydmyg, og du venter et gunstigt svar, men hvad sker. Du bliver i stedet hovmodig og måske endda vred. Du beder om hjælp til at våge og bede, og så oplever du, at du ikke magter at våge og bede. Du vil gerne møde Gud med noget godt og er let mere frimodig, når du har lidt at præsentere, end når du er gået ned med dine forsøg. Farisæeren bad Gud om hjælp, så han kunne ofre, besøge syge, være barmhjertig, og når det lykkedes, måtte han hen i templet og sige tak for, at han var kommet så langt. Tolderen mislykkedes i alle forsøg, så han måtte stille sig ved brændofferet og bede om den barmhjertighed, der kunne blive, når Gud så på offerlammet på alteret i stedet for at se på toderen. Og han fik uden at vide det klart fuld retfærdighed, den anden fik intet. Rosenius siger: *"Det er netop det, at vi ikke har det i vor magt at kunne tage os sammen."*

Nej, vi er skilt fra Gud og hans hellighed. Vi har ingen mulighed, om ikke Gud både sender os loven til afsløring og evangeliet til frelse. Vi må regne med den dag, da Gud lader loven knuse sit udvalgte folk. Det bliver noget andet end alle vore forsøg på at omvende det. Lovens rækkevidde er nok til hele folket på en gang måske på en dag. Foreløbig rører benene sig, men der er endnu ikke gået ånd i dem. Det rasler, men der grædes ikke over den indre skade. Det gør der såmænd heller ikke i de kristnes liv i dag, og derfor er det åndelige liv så mærkelig overfladisk, så lidt hjertebundet, så humanistisk og så rensat for det underfulde. Selv mission har fået et menneskeligt præg, og det bliver endnu mere fremtrædende, når mission bliver en kirkens sag. Har vi, som til en svag grad har anet Israels særlige Gudsforhold, den tillid til Gud, at vi regner med, at det er ham alene, som kan vække folk af dvale. Jo mere vi ser af dette, desto vanskeligere er det at tale om vor mission.

Som det går i vort liv med Gud, at sygdommen raser fremover, mens vi håber på bedring, indtil døden indtræffer, og vi ikke mer har håb, og først da kan Gud give os det uforskyldte evangelium. Sådan må det også gå Israel. Men Israel er i Herrens hånd.

Det store for os alle er, at fordi vore kræfter til at nærme os Gud ikke er der, behøver vi en stedfortræder, som kan ordne vort forhold. Det er det besynderlige, at det ikke er synderen, det er galt med, men synden. Det var synden, som kom ind i verden og døden med synden og den trængte igennem til alle mennesker, idet de syndede alle.

Det er synden, som skiller os fra Gud. Det er synden, vi ikke magter, for den dræber os. Men det er også synden, som skal sones væk fra os. Synden fordærver alt kød, alle gerninger. Ingen af os kan

overdække den, skjule den, fjerne den. Det måtte Gud selv tage sig af.

På faldets dag kaldte Gud ved loven: "Hvor er du?" og på den dag gav evangeliet : "Kvindens sæd skal knuse slangens hoved".

Det lille ord sone hilaskestai - står bare et sted i ny Testamente nemlig i Hebr. 2,17. Der står: "*Derfor måtte han i eet og alt blive sine brødre lig, for at han i sin tjeneste for Gud kunde blive en barmhjertig og trofast ypperstepræst til at sone folkets synder.*"

Den ypperstepræst er Guds søn, Gud. Jesus, Christus, Gud eller den samme, eller J.H.V.H. Hebr.13,8.

Denne Jesus gjorde Gud til synd for os. 2.Kor.5,21, men ikke til en synder. Han lod ham bære verdens synd. Johs.1,29. Den skyld, som lå på os alle, lod Gud falde på ham. Es.53,6. Det er uforklarligt for os, at Jesu person stod i mit og alles sted for at sone. Det er ikke et juridisk forhold med en betaling for en vis sum. Det noget personligt, som leves, så synden får lov at falde mod den person, men uden at kunne få fat i ham, få tag i ham. Al synd møder ham, men får intet. Jesus giver sig helt og udelt hen i Guds vilje, han er bundet til faderen og til os i en evig kærlighed. Han skal ikke betale nogle skyldige talenter, men synden skal tabe al sin magt på ham og fjernes fra menneskesønnen, fra vor stedfortræder, fra vor frelser. Synden, Satan og alt ondt fik lov at sætte ind på ham for at skille ham fra Faderen. Det skulle blive så alvorligt, at Sønnen skulle mene, at Gud havde forladt ham. Soningen var en afvisning af synden, var en dom over synden. "*Thi det som var umuligt for loven, fordi den var magtesløs på grund af kødet, det gjorde Gud, da han sendte sin egen søn i syndigt køds skikkelse og for syndens skyld og således fældede dødsdom over synden i kødet.*" Rom.8,3. Da Jesus sagde sit "Det er fuldbragt" var synden dømt til døden i ham, men også kun der. Ved opstandelsen gik stedfortræderen ind i himlen med sit eget blod og fandt en evig forløsning.

Ved denne forsoning kan Gud nu møde os under andre kår. Først placerer han os, hvor vi hører hjemme, i erkendelsen af vor død. Dernæst beder han os vende os hen til Syndernes forladelse Luk.24,47. Syndernes forladelse siger, at synden er så langt fra os som østen er fra vesten. Den siger, at vore synder er kastede i havets dyb. Den siger, at for Gud er de væk, så han aldrig mere kommer dem i hu. Men han har bare et sted at henvise os til, og det er Sønnen. "*Ved ham forkyndes jer syndernes forladelse, og ved ham bliver enhver, der tror, retfærdiggjort fra alt det, som I ikke kan blive retfærdiggjort fra ved lov*" Ap.G.13,38-39

Og nu er det sandt, at om nogen synder, så har vi en talsmand hos faderen, Jesus Christus den retfærdige, og han er soning for vore, ja ikke alene vore (nemlig Israels), men også for hele verdens. 1.Joh. 2,2. Det er altid denne forsoning, som føder troen. Derfor må vi agte på, at den forkyndes ret og ubetinget og uforskyldt. Troen fødes i den elendige, den fortabte, den håbløse, og Gud erklærer den troende så retfærdig, som om han aldrig havde syndet.

Lad os mindes et vers, der siger dette ret stærkt:

Din synd er borttaget, bedækket din gæld
og Gud er forsonet med dig.
Hans vrede er stillet i blodet o held,
og nu, nu forbarmer han sig.
Thi blodet, ja blodet, det gælder dog mer
end alle de synder, du føler og ser
under smerte.

Ja, var de flere end sand i hav,
så siger Guds hellige ord,
at Jesus dem alle dog toede af
da han blev til synd for os gjort,
og vid, at hvad han har taget på sig,

det kaster han aldrig tilbage på dig,
det er borte.

Se, dette, ja dette, o sjæl må du tro.....

Troen er det modsatte af gerning. Troen har intet, men får alt. Gerninger kommer med noget, men har intet.

I troen får du det godt med Gud, fordi Gud selv har fjernet skillevæggen, men det betyder ikke, at Gud ved troen har forandret dit kødelige sind. Du beholder et sind, du gerne vil være kvit. Men han har fjernet skylden. Du må nu i alle forhold leve i tro.

I troen på forsoningen har du da også forløsning fra det tomme liv til at leve med Gud.

Vi forløses til at udlevere vort selvliv til døden, for at Jesu liv kan åbenbares i os.

Vi forløses til at leve i Guds vilje, så loven opfyldes i dem, som tror.

Vi forløses til at være med at berede hans rige.

Vi forløses til at vandre i hans beredte gerninger i troen, og det er noget andet end slide med egne gerninger.

Og en dag kommer Jesus selv, og så er forløsningen fuldendt.

Troen har nået sit mål. Uforskyldt drikker vi livets vand.

(Originale tekster af Frits Larsen venligst stillet til rådighed af familien til gengivelse på Shafan.)
